

trei ori în săptămâna : marșura-a
în dominecă ; în săptămâna cu
mai multe numai de două ori.

Alu pentru monarchia :
anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
metate de anu 5 " " "
patrariu . . 2 , 50 " "
În România și strainetate :
30 franci;
metate de anu . . 15 "

ALBINA

Prenumeratuni se facu la sî prin an-

correspondență cu vostri, la totă portoile, și
de a dreptulu la Redacțiune, Stationară
Nr. 1, unde sunt a se adresa totu edic-

privatul foia. Cele nefrancate nu se pîr-
mescu, cele anonime nu se publică.

Pontru anuncie și alte comunicatiuni de
aracter privat, se respunde căle 6 cr. de
înă ; repetările se facu cu prețul redusut.
Piese crariale de 30 cr. v. a. pentru
odata, se anticipă.

vitare de prenumeratiune

la

ALBINA.

pe patrariul dejă inceputu, alu
a alu anului curent, cu pretiurile
condițiunile cunoscute. —

Budapest, 2/14 opt. n. 1876.

„Ei bine, scumpe amice, ce
è dica acăsta?“

„Vreti prin informatiunile,
vîrurile si deslucirile ce ni
asupr'a causei orientali, sè
runcati in desperatiune?“
Asiă ne intréba si apostrofa mai
din mai multe părți, asupr'a desco-
loru ce feceram la acestu locu de
situatiune; si inca mai adaugu:

„Diceti că vi impliniti detorinti'a de
informa bine, pentru ca sè simu orien-
dar informatiunile ori cum ni le
totu mai multa ne confunda si ne im-
in celu mai fatalo labirint!“

Cu Magiarii am gata'o; cu Mus-
ul Slavii n'avemu base d'a ne alia;
Cu Turci si Greci nu n'regă;
Neamtii nu ne-a faptu pon' la ani;
Anglulu nici candu nu ni-a fost
Francesulu si Italianulu tocmai
n'au timpu si voia de a se ingrigi
căci alia ajungu a se ingrigi de
ei bine, ast'a sè ni fie orientarea?
că adeca in acestu momentu, celu
greu alu vietii, ne afiam singuri, iso-
pre lume, fora potere, fora svatu si
radimur?! — Ceremu esplicări, si măcar
cătu de pucina mangaiare. —

Nu potem negă de totu indrepta-
intrebărilor. Insa totusi nu ne sen-
deplinu indreptatiti a dă responsu-
ta la ele; căci nu numai ale nostra
re au fost tôte descoperile, si nici că
inseratu numai noi singuri, de ca-
nostru. Dar, precătu noi le-am pe-
si si cuprinsu cu mintea nostra acele
matiuni, asiă credem, că ele au o
care simpla si invederata.

Eca-o:

Sè nu se mire astadi poporulu nostru,
cia de cestiuene orientale inca n'am
nici noi din coci, nici au luatu ste-
rea romana de peste Carpati positiune
ativa, chiara si lamurita; căci starea
loru in intru si in afara, n'au
adu pedece peste pedece in cale,
n'au numai fôrte grea, ci chiaru
sibile, precum din destulu credem, a
statu, luarea si tienera unei atari
uni. Si cu tôte acestea, publicul
mare sè pricépa, că totu va tre-
mai curenđu sén mai tar-

diu, vrindu-nevrendo, sè luà mu-
ata re positiune, care insa proba-
bilmente nu va fi tocmai dupa liber'a ale-
gere a animei nostra. Pentru ce? Mai si
mai antai, pentru că magiajii, dupa na-
tur'a situatiunei loru chiamati d'a pasi in
astfelu de crișe mare, mana in mana cu
noi, inca de mai brânte s'au ingagiatu in
directiune contraria chiar vietii si onorei
noastre, de unde logic'a faptelor ne-ar
constringe, ca si noi Romanii sè ne inga-
giamu in directiune contraria vietii si
onorei loru, dar cea-ce noi, pie cătu timpu
suntemu stepani decisiunilui nostra, o
data cu capulu nu potem dori se facem! —
Ergo ne-am pusu pre cunctare, —
pentru d'a cascigá timpu si dora vr'o
sórtă d'a evade din fatalea strimitore, in
celu mai reu casu, d'a ni creia ceva re-
serve si garantie, si d'a ni salvá consciün-
tia romana.

Noi specialmente cei din coci, ne-
fiindu si ne-potendu fi de felu intielesi cu
olitic'a interna si esterna a domniloru
compatrioti ai nostri magiari, anume cu
simpathie romântica, — si cu
si cu antipathiele loru slavo-russe; er cu
fratii de peste Carpati, anume cu cei de
la potere in Romania, gratia indolentiei
irnascute romanului, ne-avendu nici o le-
gatura de comunicatiune si asiă de co-
munitu nici conosendu-li bine imprejură-
rile, nici pricepandu-li tienăt'a: frosce că
a trebuitu sè stâmu mai lungu timpe lo-
cului sè ni aruncămu privirea essaminato-
ria juriu imprejur, sè informămu cu fi-
delitate pre publiculu nostru despre cele
aflate, si astfelu mereu sè ne acomodâmu
imprejurărilor, incercandu leialmente a
influinta intru interesulu nostru de vié-
tia si asupr'a domniloru nostri de aici, si
asupr'a fratiloru nostri de din colo.

Acestea ceremu sè se citescă si re-
citescă, si judece si cumpene bine-bine.

Magiarulu am dorit u ca sè pricépa,
sè-si prinda cu man'a cumălit'a retacire
si gresiela ce a comisu facia de noi, sè se
convinga precum că nu are venitoru si
mantuire, decătu in cea mai stricta si fra-
tiese alianta cu Romanu; cu mintiuna
si prin inselatiune ne-mai-potend'o duce.
Guverniul din Bucuresci am voit u a-i
aretă, că dupa cum stau astadi lucrurile
aici la noi si in Europa cea mare, este in-
vanu a echeta cu Austro-Ungaria si
absurdu a simulá incredere séu chiar sim-
pathia cătra Turci; căci mass'a poporului
român, in batelu rationamentelor nostre
abstrase despre identitatea de interese vi-
tali cu Magiarii, despre pericolul de mórte
din partea Slavimului, si despre innocen-

tia Turcului pentru noi, uresce pre Turcu
ca pre paganul barbaru, injugatoru si
impilatoriu de popore; nu iubesc pre
Magiaru de la carele in timpulu mai nou
mai vertosu n'a vediuta si n'a sentit de-
cătu mai numai umiliri, nedreptăti, neca-
suri si mai căte tôte alte rele; dar nu
se teme de Muscalu, căci afara de luarea
Besarabiei la 1812, altu reu n'a pre sen-
titu din parte-i pana astadi.

Intentiunea nostra intru folosulu nos-
tru comun a fost, ca sè ferimu si sè ne
ferimu de amagire. Magiarulu sè incete o
data cu provocările si amenintările Mus-
calului si a slavismului; căci este singuru
singurelu, parasit u chiar si de cameradii
sei de peste Laita, si candu l'ar pune pe-
catele sè incerce a-si realisá nesocotitele
vorbe, s'ar afă inca mai isolatu si peri-
clitatu de cătu la 1849, acea-ce noa Ro-
maniloru de felu nu ni-ar veni la soco-
tela. Guverniul din Bucuresci, si mai
anume dlu Ioneșcu de la cele es-
terne, sè-si domolesca prejudețiulu in
contra slavismului, sè incerce a se apro-
piu de acoar'a si mentă cu alii inten-
sulu natiunei romane; si pentru ca in-
cerçările sale sè aibe pondu destulu, si totu
d'o data respectulu tierii si alu natiunei
romane, sè grabescă foră amenare cu ori ce
pretiu sè pună 50—60,000 de soldati
pre pioru de resbelu, si sè fic convinsu, că
ori cătu de nepreparata este astadi Fran-
cia, si ori cătu de nepasata impare facia
de noi Italia si chiaru Anglia, tôte candu
vorus vedé că suntemu resoluti a ni aperă
si asecură libertatea si éssistint'a cu ori-
ce pretiu, pricependu pré bine că libera-
tea si éssistint'a nostra aci in Oriente
este unu pré mare interesu si alu loru, nu
voru poté a nu se interesa de noi din res-
poteri!

Astfelui interpretate, in acestu intie-
lesu luate descoperirile nostra, asiă cre-
demu că nu impingu in labirintu, ei con-
ducu din labirintu afara, din intunecu
la lumina, si nu potu fi calificate d'a ne-
aruncă in desperatiune, ci tocmai d'a ne-
indemnă la curagi si buna sperantia. —

Budapest, 2/14 opt. 1876.

Nu mai incapé indoiela, si lumea intréga
incepe a precepe, că Russia staruesce si este
gat'a sè fortize deslegarea radicale a cestiu-
nei orientali, prin urmare că incercările de
cărpire, cum le face Austria, Anglia si chiar
Francia, consecintemente se respingu in Bel-
gradu, casă in Petropole si resp. in Livadia;
tocmai asiă si miserabilile apucature ale
Turciei, precum mai de unu cea cu reforme-
le pentru intregu Imperiu, in locu de ceru-
tele autonomie pentru provinciile rescolate, er
mai nou cea de unu cestiu păiesca lune,

eum nu s'a cerutu de nime si este ne-mai-pomenit!

In urmarea acestei respiageri, mai nou se suna, despre o noua missiune a Imperatului Alessandru catre Imperatorele nostru, carei apoi ar urma declararea de resbel Turciei cu seu fora, sau si in contra Austro-Ungariei.

Deja tot foile vinu a comentata chiamarea soldatilor si rezervistilor si dorobantilor in Romania la manevre de tama, ca o preparare seriosa pentru intrarea Romanilor in actiune, fusese contra Turcului; caci dora nu langa si pentru Turcu, in contra slavilor crestini si specialmente in contra Russiei!

Cea mai noua scire ce ni o aducu foile domnilor suna, despre mobilisarea artileriei militare in Romania intraga. Precatut noi suntem atare artileria inca nu essiste, dar exista cea teritoriale, seu a pompierilor.

De altintre, noi de multu totu strigam guvernului Romaniei: „Miscati-veti intariti ve, aretati ca aveți vietia si potere, si o voia resoluta, d'a le arunca ambele in cumpena, peatru interesulu nationalitatii romane!“

Destulu ca la aceasta ocazie cele mai multe foi se occupa si de organizarea poterii armate in Romania, pre carea „Nat. Z.“ din Berlinu, cu deplina conosciintia de adeveru, o schitaja asa:

I. Armata stabila: 36 batalioane cu 33,234 fectori, 10 escadrone cu 2144 calareti, 16 baterie cu 96 tunuri Krupp si 2508 artilleristi, 1 batalion de sapari si 1 compania de pontonieri, cu 1562 fectori, gindarmi 1250, corpulu sanitariu 373 capete, corpulu administrative 438 individi; peste totu, cu tota bransiele: 42,449 omeni!

II. Armata teritoriala: 32 batalioane dorobanti cu 36,161 de fectori, 32 escadrone calarasi cu 11,700 fectori, 16 baterie cu 96 tunuri, diuometate Krupp; in totale: 54,473 capete, cea mai secura si mai efina parte a ostilor romane.

III. Militari: er 32 batalioane, cu 32 escadrone, dar fora artileria; in totale: 47,746 barbati.

Intraga poterea armata: 144,668 capete, cu 238 de tunuri. Mai sunt inca glotele si garda nationale; insa dupa cum noi suntem informati, iute si securu se poate contara numai la primele doua armate, cu 96,000 de combattenti, cari au si o armatura escelente, pusce mai vertosu americane (Peabody) si prusesci cu acu, er tunuri „Krupp“, de otieu si de bronzu. Soldati mai frumosi si mai bine echipati, dresati si disciplinati, decat cei romani din aceste doua armate, abia se mai afla unde va. Oficiari are Romania peste 3000, multi intre acestia forte probati; numai statul majoru se dice a fi cam seracu de capacitatii si teoretice si practice.

Viena, in 11. oct. n. —

Deja cu grosulu, pona si in Anglia, cea mai mare amica protegatoria a domnilor magari, incepe a se face lumina asupra situatiunei false a acestora si a tientei loru proste. Mai nu trece diua, ca vre-unul dintre organele publicistice ale Angliei se nu aduca desluciri chiar asupra Austro-Ungariei, prin acestea aretandu miserabilea stare a lucrurilor la noi, de candu cu dualismulu si cu stepanirea absoluta a domnilor magari. Raru, forte raru foile magiare, si chiar cele nemtesci din Austria, iau notitia despre nefavorabilea luminei pe temeiul de date positive, arunca asupra domnilor nostri foile straine, anume cele din Anglia; dar prin aceasta ignorare, nu se impede raspandirea adeverului!

Memorable este unu articolu mai propus in „Economist“, carele sub titlulu de:

„Magarii si caza Orientale,“ se occupa forte serio si cu scraturi si descooperirea causei, de unde vine nesunsa pura a magiarilor contra slavilor din Orient si sforciile domnilor nostri spre a impedeca emanciparea si constituirea acelor uslavi intr-un statu de sine.

Aci foia astia din stiru in perua areta miserabilea politicii interne a Austro-Ungariei, cu maiestria d'ale sustinere domnii magari in fruntea poporelor prin impilarea si ruinarea acestora, in carepozitie si politica a loru se sentu de morti amenintiasi prin emanciparea slavilor deli sudu, cari ar potdevenit unu foculariu de vieta si de speranta pentru slavii subjugati din Ungaria.

„Lumea esenta va pricepe, dice „Economist,“ ca adam'ura a magiarului catre slavii din Orient o produce sentiu lui de slabire, care slabire i face precaria pozitie.“

Dar mai caracteristicu in acestu articolu alu foiei angle este passagiul de inchiaire, carele spune domnilor magari pre facia, ca deca mai voru se domnesca pesta popora, apoi nu li remana, decat se renunca la magiarismu si cu totu cu poporul loru se se face nemti. Ca atari, prin spriginairea Germaniei — voru remane in fruntea poporaloru ; altfelii nu.

Si dupa acestea descooperiri, si dupa aceasta sumare directa a magiarilor, cine mai poate se indeiesca, ca dualismulu lui Deak a fost ori o prostie, ori o tradare colosală, precum de atatea ori si o spusa „Albina“ —

Bala de Crisitu, 2 oct. 1876.

(De la adunarea reprezentanticii Comitatului Hunedoara, tinerita la 4, 5, 27 si 28 sept. a. c. — Fine din locul trecutu.) In 28. sept. dupa deschidere Borlea face urmatori a Interpelatiune: S'a respondit o faima trista prin tiengurile fostului cotoiu Zarandu, si anume ca o suma de 800 fr. bani publici s'au transisudela ore care pretura la v. comitele, cire suma v. comitele o a si primitu; dar la locul destinatiunei sale neci candu n'a ajunsu, adeca in prosa disu: aceasta suma s'a defraudat si ca v. comitele pentru a plati aceasta suma s'ar fi inprocesuatu pe calea civile la tribunalulu reg. prin fiscul comitatului; se roga deci a-i-se da deslucire in acestu obiectu.

La aceasta interpelatiune inocenta cum o numi Borlea, se facu o tacere mormentale, se uitau unii catre altii, dar apoi iute se reculese comitele si dice, ca la timpul seu se va da deslucirea ceruta; Lukacs conductorul magiarilor se roga inse ca deslucirea se deie catu mai curendu si se nu se amene mai tardiu decat pe diu'a viitora, caci in astfelu de casutu nu este consulta amenarea.

Dupa aceasta fiscul comitatului se redica si dechirara, ca dinsulu va da numai decat deslucirea ceruta, si apoi spune in facia adunarii, ca este adeveru, ca dela unu pretore s'a transisud 837 fr. v. a. bani publici, adeca bani incassati dela popor parte pentru spitalul comitatului, parte pentru fondul drumului. Aceasta suma s'a transisud la v. comitele pe langa relatiune; relatiunea cu sum'a intraga a si venit in man'a v. comitelui Szereday, si relatiunea oficioasa se afla si acum, dar cei 837 fr. lipsescu si nu se scie cumu si unde s'au prepadit, de ore ce v. comitele dice ca a dato brevi manu perceptorei comitatensu, acesta inse acum este mortu, dar sum'a cestisunita de 837 fr. in cas'a perceptoatalui comitatensu nu se afla si de ora ce v. comitele Szereday cu documentu oficiosu nu poate dovedi ca ar fi predat banii perceptorei, fiscul comitatului la indrumarea comitetului a inprocesuatu pe v. comitele Szereday pe calea civila inaintea tribunalului reg. din Deva pentru aceasta suma de 837 fr., dar procesulu inca nu e finit.

Desi interpelatiunea propriamentea fostu indreptata catre v. comitele, si manii cugetau ca dupa aceasta interpelatiune voru audi baremu acuma graiule comitelui Szereday, care de felu nu a auditu neci intr-o siedintia, acesta inse acuma tacu tacerea pescelui si romanii acuma s'au indepartat din Deva fara sa auditu glasulu v. comitelui Szereday, nu s'ar pot face din Domnul-a lui si cantorul chiaru asa de bunu casi v. emite!

Dupa deslucirea data de fiscul comitatului Borlea declară, ca nu este si poate fi multiamit cu responsulu, pentru ca prin deslucirea data de fiscul comitei lui nu sufere indoieala, ca in gremiu comitatului Hunedoara s'a defraudat 837 bani publici, si acesta suma ne-fiindu plata neci pana astazi, precum si fondul comitatului si fondul drumului, asa si portul contributoriu este daunat chiar si gremiul comitatului, asa nime nu o nega, ca defraudandu-se suma a cestisunita a comisui crima si casulu obiectivu criminal esista, persoana punivera deci a vedea si peste totu a limpedi causă a chiamarea tribunalului criminal; primul face propunerea, ca tota actele referitoare la aceasta crima, din siedinti a comitatului se se transpuna tribunalului criminal din Deva si respective procurorului pentru efectuarea cercetarii criminale.

La aceasta propunere apoi se scola un avocatu inteleputu si precum se vrea juristu, Toth László, si face observația ca de ore ce nu se scie persoana care comisul defraudarea, asa cercetarea criminala nu poate ave locu! Majoritatea comitatului apoi aproba argumentul lui Toth deslucirea data de fiscul comitatului cu simpla cunoștinția.

Si acum domnii din Deva suntu cunoscuti, cugetandu, ca prin astfelu de padura au scapat de aceasta causa fatala, inse nu credem, si avem convingere ca statul a causat inca nu s'a finit si nu se poate fin.

Lucru demn de insemnatu, ca defraudare nu s'a comisut acum in prima parte a 3-4 ani inainte, si cauza de atunci nu astazi stă totu balta!

Veni apoi la desbatere speciale elatul comisunei, care in 27 fu discutat prin majoritate de voturi primiti in generalu. Aici romanii asisderea se luptara cu desbaterea generale, inse forta succesiunii.

In urma apoi veni propunerea Tincu, presentata la comitetu inca in sept. care propunere multu a necesituit magari si atunci candu s'a presentat. Tindu-se deci atatu in limb'a romana si in cea magara, precum si referad la misiunei permanenti care propune ca se respinga propunerea lui Tincu prin care propune ca comitetul sa se substerna adica catre camera si guvern, in care se manifesteze nemultamirea ca ministeriul contra legei si a dreptatei n'a prescris spre denumire de comite supremu neci romanu si deosebi ca in comitatele romane precum este si Hunedoara, nu s'a determinat de comite supremu unu romanu ministeriul sa se indruma a tine lega dreptatea facia cu romanii.

Dupa referinte se scola numai deci Tincu, ca propunatoriu, si intr-o vorbire ne-motivata combatandu propunerea misiunei, si recomenda propunerea sa contra propunerei lui Tincu au vorbit unguri dintre cari 2, si anume Barcsay si Makray deputati la camera, o inversiune estra-ordinaria, nisundu a vetem nu numai pe propunatorul Tincu, ci pe intregul popor roman Barcsay vrednu a satirisat pe Tincu pe peccatele de a povestit o anecdota, precum

se dinsul din orientu, despre unu pocalu apa si o frundia de frandafiru, dar acesti domni numai decat fura luati la trei pale prin Secula si Borlea si sbiciuti si strojii cum se cade, si Borlea ca se nu remana nimicu datoriu, spuse si densulu lui Iarcay o anecdota de aici de pe la noi, o anecdota poporala despre unu romanu si nu tiganu. Nu scim precepit-o Baresay ri ba, si de a precepit-o, cumu i-a placutu cea anecdota populara?

Candu vră inse Simionasiu se vorbesca, comitele aretăo artia prin care se cerea inchiderea discusiunelui, si asiā desbaterea se inchise, si Simionasiu nu potu vorbi. Pe langa totē cā magiarii strigau in gur'a mare votare, totusi nu potura scapă de Tincu, care ca propunatorul mai avu cuventu. Tincu luă si pe unulu dupa altulu licombaru si nemici totē frasele magiariloru.

Se puse apoi cestiunea la votu, unde asemenea magarii invinsera cu voturile. Cu acēst'a siedinti'a s'a inchisau.

Din siedintiele comitetului tienute in 4, 5, 27 si 28 septembrie intelligint'a romana a potutu vedé cumu se apara caus'a naționale, si interesulu poporului, ēr magarii s'a convinsu cā in comitele Huniadorei peste causele naționale romane si interesulu poporului nu voru mai potē trece asiā usioru casi pana acuma.

Mai nainte de inchisare voimu a notifică cā in totē siedintiele cu esceptiunea votarii nominali, totē votările se fecera precum dice comitele conformu usului si ordinei casei, dar apriatu in contra art. de lege XLII. din 1870, adeca nu dupa vorbitori precum pretinde §-lu 45 din susu citata lege, ci prin redicare séu siedere, ori trecerea membrilor in partea stanga si drépta.

Dar ce sē-i faci? Unde magarii suntu in majoritate, acolo conformu legei séu contra legei potu face cum li vine mai bine la socotela numai sē majoriseze pe romani si se partinescă, si primăsca fara nici o contradicere ordinatiunile si propunerile guvernului.

Ei, da ora Domne bunule, pana candu totu asiā, ca romanul cu legea in mana si dreptatea in straitia se nu afie dreptate!

Ilic.

Din Lugosiu, comitatul Carasiului.

Era odeniora unu proverbu francesu pentru eternisarea supreunei poteri de statu, carele sună: „Le roi est mort, vive le roi,” adeca: A morit regele, se traișca regele! Prin analogia s'ar potē dice si la noi Caraseni acuma despie representantele poterii statului in comitatul nostru: fōispánulu Gioca Ivacicoviciu s'a dusu; fōispánulu Ujfalusi Miklós cā traișca!

De candu foile publice notificara acēsta schimbare, si decandu demisionatulu nostru Gioca mai pe urma inchise usi'a dupa sine in palatulu din piati'a Lugosiului, martorele celu mutu alu atătoru schimbări politice, cāte se petrecuta aci intr'unu siru de ani, nu foră unu feliu de uimire debui se eschiamāmu: Ce ti-e lumea; ce ti-e slabitiunea; ce ti-e ticalosfa lumeasca!! Pana ieri totu fecie devote, fintie apleca, e pon' la pamant in jurul si naintea duii fōispánulu Gioca, er astadi dupa ce grati'a de susu nu-i mai lucecesc, din totē părtele nemicu de cătu gure clevetitorie si descoreitorie de căte defecte, cari de cari mai urite in persona demissiunatului! Ast'a este pururiā sōrtea celor ce n'au nici una luciu propriu, ci traișca prin grati'a fictiunilor straine!!

Noi din capulu locului nam fostu adezinti si adoratori nici sinceri, nici simulati ai demissiunatului; pentru cā i-am cunoscute mai de multu calitătile spirituali si astfelu nici caudu na ne-am potutu ascunde mirarea cā: a fost cu potintia ca asiā omu se ocupă unu

postu atătu de naltu, intr'o tiéra ce se dice civilisata, si sē-lu tienă timu atătu de indelungatu!! Responsulu insa i l'am aflatu acolo, cā tota firmitatea essintă sale ca atare se cuprindea nu in vr'o vertu a oficiului si functionei propriamente luate, d in orb'a sa cutesantia si straduintia, de a spăsa, isbi si tuti la pamantu totu ce numai rá elu capace de a-si întipui cā ar fi națiuna u-romana. Si daca astazi ori-ce misări naționali romane, pana si cele mai leiali se vedu amintite, celu pucinu in faci'a lumiei amortite pe teritoriul comitatului Carasiu, si daca in poporatiunea romana, si in chiamatii condecorati ai acelei'a totu constitutionalismu magiaru este de totu discreditatu, si chiar numai de batjocură, acēst'a este meritulu demissiunatului fōispánulu Gioca Ivacicoviciu; pentru cā de colo dela cea mai ordinaria actiune de cortesiu, de pe stradele murdare, pona susu la demnitatea scaunului ce reprezenta Tronulu suveranu, n'a fostu gradu alu activitatii sale, de unde cu mani violente se nu fie morcelu legile, si totu d'o data demnitatea oficiului seu inaltu facia de romanime, de poporulu romanu si intellegint'a sa, ce compunu 85 procente a intregului! Si totē ale sale fapte nu e cu potintia ca colo susu se nu fie fostu bine, conosciute si bine vediute; caci pentru acestu scopu ele se facau; si totusi, cine ar crede! pentru ele demissiunatulu nu fu remunerat, ci numai esplotat, apoi blamatu si uritu pacalitul. Astufeliu se intembla mauriloru! Asiā suna echo dupa Gioca Ivacicoviciu, plecatu din Lugosiu.

Fie-i sōrtea de esemplu pentru toti cei de asemenea minte si caracteru.

Cine in dilele de 25 si 26 sept. c. se va fi pre-amblatu pe stradele Lugosiului, credem cā va fi observat unu confussu de straini de pe la tiéra cu unu aeru serbatōrescu. Acă vedea o grupa de reprezentanti comitatensi, intre ei numerosa preotime romana, de si nu pentru alt'a, dar celu pucinu spre inmultirea numerului strigatorilor de „eljen!” mai colo vedea alta grupa de domini pretori, cu cod'a loru oficiale de jude comunitati; cevastr mai de parte aite persone cupide de a vedé si ele cele ce voru se se intembla la diu'a anamita de 26. sept. — Si éta cā spectaculu se in iugură cu intrarea in resedintia a duii Nicolau Ujfalusi, ca nou numitul prefectu séu „supremu comite” pentru comitatul Carasiului, in locul pre care nu cu multe dile mai nainte lu-desertase mai susu atins'a Ilustritate cadiuta. Se intielege de sine, cā din partea acelora cari la timpul seu intempiu se spusuri si pe ilustrulu Gioca cu ovatiuni grozave, i se adusera „eljenurile” oblegate si usuate si nouului luceaferu de pe ceriulu ungurescu; er noi cei ce nu intrări, ci activitatii supremilor comitti cāti se prerondra in comitatul Carasiului ni-am indreptatulatentiu, noi suntemu bucurosi ca audim cu mica noulu stepanu ar fi unu barbatu ce are ambitiunea d'a vrē se fie cunoscute de omu dreptu si stimulatori de lege. Ne-am prefacutu toti ochi si atentiune si dorim sē-lu vedemu colo unde porneasce biciulu, la alegeri, déca le va ajunge, si la limba in administratiune.

Sér'a dilei de 27 sept. ni presenta scenele indatenate ale felicitărilor la cas'a comitatului, indreptate de diosu in susu spre fereste deschise. Firesc, oratiunile se tie-nura in trei limbe, cu cea magiara in frunte, limb'a domnilor de la potere, apoi urmă a poporului, cea romanescă, si in fine a speculantilor, cea nemtesca. Oratorulu magiaru, bombasticu cum este, in cuventarea sa premariti pre guvernulu si pre organele acelui'a, distingandu intre acestea pre barbatulu doritorilor, carele naturalmente pentru acuma nu poate fi altulu decat Ujfalusi, presentandu-i in tipu de puiu frigatu pe pogacei partid'a opositionale din comitat, cu ajutoriulu lui Ddieu si alu partidei liberali domnitorie în tiéra cu totulu devinsa si amintita, prin urmare foră urmă si pomenire in vieti'a publica a comitatului! Acea partida, de sine se intielege cā nu

pote fi alt'u decat' cea nationale romana; va se dice: totalitatea poporatiunei din comitatul! Si intr' adeveru asiā este, cā acēst'a se afia drifita si adusa la amintire si cu dreptu cuventu dice magiarulu in ingașarea sa: „Mega-nult, mélosagod, megyénkben az opositio!” Romanulu serminulu blandu, devotu fie-carei stepadiri, dupa fatalile principie cā — „tota poterea e dela Ddieu,” si cā — „capulu plecatu nu-lu tais subi'a,” si incepur cuventarea de omagiu cu ascurarea cā nu va se fatigeze si malesteze pe barbatulu admiratiunei publice prin cuventare lunga, vedindu cā acēst'a si asiā o facu altii din destulu, densulu pe scurtu aduce omagiele romanilor pline de umiliatia si de devotamentu intru fericea stepanului. In fine néntiulu in cuventarea sa se apucă a face politica halta, apostrofandu, cā in vecinatatea co-natului se redica o stare furtunosa, dar assecura pre-supremul comite, cā in casu de lioa néntii nostri voru dă peptu cu ori cine se va cere pentru patria si națiunea magiara!

Aceste emisiuni ale animelor si minitelor ascultandu-le cu atentiu dlu Ujfalusi, de susu de la inaltimile li respunse cam in urmatorul modu: Magiarului multiamindu pentru omagie, observă cā „nu este bine ca opositionea si amintescu,” caci fara ea intr' unu statu constitutiunale se desvolta si instalează o oligarchia carea nu suferă control'a si devine mai rea decat' absolutismulu unui'a. Pentru controla si spre chiarificarea ideilor se cere se essiste opositionea, dar acēst'a se fie matura. La acēst'a noi avem de observat si resp. de intrebaturi simplu: Ora opositionea romana naționale in acestu comitatu n'a fost deplinu matura, candu ea p. in program'a si pasirea ei n'a aspirat la alt'a, decat' dreptate, lege, morală peste totu, si specialmente pentru romani, la cǎscigarea condițiilor de essintă si de desvoltare in comitat si in statu, in mesur'a poporului romanu si a sarcinelor si detorintelor sale către statu, intru carea doritul a privi pre dulcea sa patria?! — Romanului ne opositionale respusese dlu supremu comite, cā ia spre imbucurătoria conștiinția hyperloialitatea romanilor. In fine cu privinta la politică mare a néntiului dlu Ujfalusi evită a dă vi'unu echo amentirii miscarilor din vecinatate. Am totu auditu, er la acēsta ocazie am potutu si observă, cā duf'a sa, acestu supremu comite, scie se tienă cumpetu.

Manedii in 28 sept. se sarbă actulu de instalare cu multu mai multe cuventari si respunsuri, la care ocazie dlu supremu comite restindu una cuventare si in limb'a romana, in firulu acelui'a descinuitu intonă cā „limb'a este atributulu celu mai scumpu alu omului, care daca i se ia, i se degrada demnitatea omeneasca.” Vedeti, domniloru Fauru si Ivacicoviciu, acestu adeveru sacru voi n'ati cutesata a-lu vesti poporului romanu, si acum veni se vi-la spuna in acestu comitatul romanu, unu domn magiaru din lumea larga! De altintre asteptāmu se vedem, cum va se renvie caus'a limbii romane in comitatul nostru prin ajutoriulu acestui domn magiaru!!!

Alte episode mai memorabili dela actulu de instalatiune n'avem de registrat, de cătu că, intru eternisarea unei datine feudalistice, supremul comite se lasă ca prin dnii szolbagabirei se fie redicatu cu scaunulu pre umerii loru, ceea ce dnii pretori splica astufeliu, ca si acestu nou mare demnitariu cu intréga chiamarea sa va se siada pe poterea umerilor loru pretoriani, unu lucru ce sub Gioca dragulu de elu ajunge la unu gradu fora asemeneare in nerespectarea si chiar in violarea legilor, firesc pururiā spre scopulu d'a face servitie partidei dela potere. Va se dica: dnii pretori si cu cohorteia loru pretoriana, iute se apucara de a redică pre noulu fōispānu preste cétia ce au tras'o ei preste poporatiunea comitatului, de la care haltime daca duii nou fōispānu totusi i va succede, fie prin radiele inteleptiunei sale proprie, séu cu toiașnul po-

teri guvernamentali drepte si loiali, a resfiră acea ceta, apoi dora ne vomu bucură de unu venitoriu prossim mai favorable pe terenul administratinnei publice, si pote că va incepe a prinde si nescari redcene increderea in institutiunile publice; er de nu i va succede acăstă si atătu causele publice ale comitatului, cău si manutienerea legilor numai prin ochilarii administrati de dnii pretori, seu de cei-ce banchetăza si toastéza le va privi, atunci mai că a priori am poté dice, că a fostu paguba de schimbarea in persón'a ce s'a facutu in fruntea Comitatului nostru!

Dupa actulu instalarei, au urmatu numai decătu alegerea a celor 10 membri pentru consiliulu administrativ, acelu faimosu fetu schidólu a intieptiunei lui Tisza. Eca numele celor alesi: Canoniculu gr. cat. Mih. Nagy, proprietariulu Sulyok, secretariulu societăti domniali din Recitia A. Diaconoviciu, Alessandru Makay, fostu presiedinte de tribunalu, advocatulu Titu Hatieg; referentulu juridic alu societătei: A. Giurgieviciu, proprietariulu Alessiu Patyánszky, ablegatulu Stefanu Antonescu si proprietariulu Petru Palikucsevnyi.

Acăstă alegere este esita din combinațiunile partidei pururiă guvernamentali, pentru acuma „liberali Tiszaiane.”

Resultatulu operatiunilor.

Institutul de creditu si de economii, Albina
din Sibiu
in trimestriu III. dela 1. iuliu pana in 30. septembrie 1876.

I. Reuniuni de creditu :

Cu finea lui iuniu se afla in legatură reuniunilor de creditu 1240 participantu cu unu creditu preste totu de fl 62426'98;

in decursulu patrariului III. repasira, 47 participantu si din imprumuturi se replatira 2074'02;

remanu deci cu 30 septembrie 1193 participantu cu unu creditu preste totu de 10352'96.

Fondul de garantia alu reuniunilor de creditu consta din sum'a de fl 28344'50.

II. Depuneru pentru fruptificare:

La 30 iuniu a. c. erau 366 depuneru in sum'a de fl 305,399'77;

in decursulu patrariului III. au mai urmatu 53 depuneru in suma de fl 94056'75;

astu modu starea acestui ramu in acestu patrariu a fostu de 419 depuneru in sum'a total de fl 399456'52;

din cari in decursulu trimestriului se radicara 18 depuneru in sum'a de 52042'19,

remanendu cu finea lui septembrie 401 depuneru in sum'a de fl 347414'33.

III. Operatiuni de escomptu:

Starea portfoliului de schimburi cu 30 iuniu a fostu de 1695 bucati in valore de fl 500336'71;

in decursulu patrariului III. se mai escomptara 1010 buc. schimburi in suma de fl 349206'16;

prin urmare starea totală a portfoliului in patrariu III. fu de 2705 bucati schimburi in valore de fl 849542'90,

in decursulu patrariului se rescumparara si reescomptara 1047 bucati schimburi in sum'a de 324490.76;

astu modu resulta cu 30 septembrie starea de 1658 bucati schimburi in suma de fl 525052'14.

IV. Imprumuturile de lombardu s'a redusu in decursulu patrariului dela fl 3150 la fl 2686'38.

V. Creditele ipotecari s'a redusu in decursulu patrariului dela fl 33,807 si cr. la fl 33,334'29.

Reverimatulu cassei
in cele trei lufe fu preste totu de fl 853,195'43.

Statulu generale cu 30 septembrie 1876.

I. In numerariu	fl 16868'22,
II. „ oblegatiuni de participanti	fl 60352'96
III. „ Portfoliul de schimburi	fl 525052'14
IV. Lombardu	fl 2686'38
V. In oblegatiuni potecari	fl 33334'29
VI. „ chartie de văbre	fl 15887'25
VII. „ moneta	fl 3258'32
VIII. „ realităti	fl 21550.—

fl 678989'56.

Sibiu, 30 sept. 1876.

Directiunea institutului.

Inscriintiare si resp. Apel.

Subscrisulu Comitetu aduce la cunoștiintă Onoratulu publicu romanu din Brasovu si tienutu, cumca essercitiele practice de gimnastica si respective probleme de cantari pentru anulu curentu 1876/7 s'a inceputu de jă. Sunt regatii deci atătu membrii de pana acum, cău si celalaltu on. publicu romanu a se inscrie resp. si inscrie copii la biroulu subscrisulu Comitetu, (in cancelariu On. Directiuni gimnasiali din localulu scolelor romane gr. or. centrali,) adresandu-se la secretariulu Reuniunii, prof. gimn. Stefanu Iosifu, in fie care dela 8—12 ore ant. med.

Aventulu, ce l'a luatu societatea omenescă in desvoltarea artilor, (de care se tienu si gimnastică si cantările,) precum si in specie necessitatea de a intregi cultură societătii romane din locu cu aceste duoe ramuri de arte, ne indémna a apela la fie care membru alu societătii romane, ca prin participere activa si prin indemnu in cerculu seu, să contribue la progresarea si in florirea acestui institutu.

Brasovu, în 27. sept. 1876.

Comitetul Reuniunii romane de Gimnastica si de cantari prin: Iwon Lengeru, presiedinte; Stefanu Iosifu, secretariu.

Publicatiorii facsadii

Pe statuinea invetiatorésca din Benceculu romanu, indiestrata cu emolumintele anuali de: 146 fl, 48 chible de grâu, 8 orgii de lemne din cari are a se incaldi si scol'a, 4 jugere de livada, cortelu liberu si gradina de legumi de $\frac{1}{2}$ jugu, din care emoluminte invetiatorulu, carele se va alege, va folosi doue tertialităti, era invetiatorulu emeritu un'a tertialitate fora cortelu si gradina, se deschide concursu pana in 31 oct. st. v. a. c., candu se va tienă si alegerea; pana candu recurintii, cari au absolvit cursulu preparandialu, si au depusu esamenulu de calificatiune, au să substerne recursurile loru, adresande catra Comitetulu par. inspectorului de scole si protopresviterului Timisiorii, Mel. Deghiciu, si a se prezenta in vreo domineca seu serbatore spre documentarea dezerterătii sale in cantari si tipicu.

Benceculu-romanu, 25 sept. 1876.

Comitetul parochiale, in contielegere cu mine: Mel. Dreghiciu mp., prot. Thimisiorii ca insp. de scole.

Concursu se escrie pentru postulu docentialu la scol'a romana confesionala gr. or. din Toraculu-mare, cu terminu pana in 26 octobre a. c. st. v. in care di si alegerea se va tienă.

Emolumentele suntu: 380 fl, v. a.; 4 jugere pamentu aratoru de I. classe; pentru rechizite de scrisu si altele se ingrigesce comu-

n'a politica; cortelu liberu cu gradina; diurne anuali pentru conferintă docentiale 5 fl; 40 cr. v. a. dela fie care immormentare din I. parochia unde va fi poftit. Acestu salariu va avea valore dela 1. Ianuarie a. 1877; er pe ultimele trei luni din anulu curinte 42 fl 75 cr, v. a. si 10 meti grâu curat si diresu. Recurentele dupa legile scolare esistinti pe deplinu să se ajusteze petitiunea sa, ca pentru o statiune de fiunte, adresata catra O. Comitetu par. din Toraculu-mare, pe recepisa tramitiu o inspectoratului din Iancahidu per Bega-Szt. György in comitatulu Torontaului. Recurintele negresită la unu servitul divinu in vr'dumineca să se presente in respectiva biserică spre a-si areta dezerterătatea in cantare si tipicu si apoi in scola in metodus de propunere.

Toracu-mare, in 18 iuliu 1876.

Comitetul parochiale, in contielegere cu mine: Ioanu Poporiciu, parochu si inspectator.

Se escrie concursu pentru deplinirea urmatorilor posturi vacanti invatatoresci din inspectoratulu Vidrei:

1. Lazuri, cu emolumintele anuali 200 fl, v. a. 8 orgii lemne din cari are a se incaldi si scol'a, cartiru liberu si gradina; diu'a alegeriei 10 octombrie a. c.

2. Acutia cu emolumintele anuali: 200 fl v. a. 8 orgii de lemne, din cari, are a se incaldi si scol'a, cartiru liberu si gradina; diu'a alegeriei 11 octombrie a. c.

3. Dumbrava, cu emolumintele anuali: 200 fl v. a. 8 orgii lemne din cari, are a se incaldi si scol'a, cartiru liberu si gradina.

Concurrenti suntu avisati: recursele adresate comitetelor parochiali concernintă, si provediute cu documentele prescrise in statutulu organicu, a le tramite inspectorului scolare Ioanu Groza, in Halmagiu, pana in 10 oct. st. v. a. c.

Comitetele parochiale, in contielegere cu inspectorul scolar.

N-afandu-se Concurrenti de ajună pentru scol'a de fete din Comuna Chesintiu, protopresviteratulu Lipovei, cu acăstă se escrie a două 6ia concursu.

Emoluminte anuali suntu: 300 fl, v. a. 11 fl, v. a. pausalu pentru scripturistica, 12 meti grâu, 8 orgii de lemne, cartiru liberu cu $\frac{1}{4}$ de jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupă acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele pana in 14 octombrie a. c. st. v. Comitetul parochiale din locu; in aceea di va fi si alegerea.

La postulu acăstă se potu aplică si dimtri femeile cu diplome de invetatoresce.

Chesintiu, 15 sept. 1876.

Cu invoieea mea: Nicolae Stoianovici, dir. loc. si catichetu.

Pentru postulu de invetiatoriu la scol'a confesionala gr. or. rom. din Comuna Sacosiu-turcescu, protop. Jebelului, Cottulu Timisiului se escrie prin acăstă concursu de nou pana in 10 octobre st. v. in carea de va fi posibile urmează si alegerea invetiatorului.

Emolumentele suntu in bani 105 fl 30 meti de grâu, 30 meti cucerudiu, 100 lb. clisa, 100 lb sare, 25 lb luminări, 8 stengeni de lemne din care are a se incaldi si scol'a, dela fiecare immormentare unde va fi poftit 20 cruceri, 4 jugere de pamentu aratoru, $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramite recursele instruite dupa stat. org. si adresate sinod. par. catra dlu protop. Alessandru Ioanoviciu in Jebel, si a se prezenta intr'o Domineca la Sfant'a biserică.

Sacosiu-turcescu, in 20 sept. 1876.

Comitetul parochiale, in contielegere cu dlu protop. districtuale.